

ضوابط اجرایی طرح نسخه الکترونیک

خرداد ماه ۱۳۹۹

این سند در مالکیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نمایندگی از شورایعالی بهمه سلامت کشور به شانی تهران، شهرک قدس، خیابان سپهسای ایران، بین فلامک و زرگران قرار دارد و شامل احلاعات (احمدانه / غیر محمله / تجاری / اخزی و...) است.
هیچ کدام از اقلام این سند را نمی توان بدون اجازه کتبی مورد استفاده قرار داد یا منتشر کرد.

فهرست مطالب

۱	- مقدمه
۲	- قوانین و دستورالعمل های مرتبط
۳	- محدوده
۴	- تعاریف
۵	- اصول راهبردی طرح نسخه الکترونیک
۶	- اهداف
۷	- ذینفعان
۸	- ساختار اجرایی
۹	- اصول معماری مفهومی
۱۰	- مولفه های لازمه قانونی در نسخه الکترونیک
۱۱	- سامانه ها، بانک های اطلاعاتی و سرویس های موجود در نسخه الکترونیک
۱۲	- اجزاء فرایندهای الکترونیکی در نسخه الکترونیکی
۱۳	- همکاری معنایی در نسخه الکترونیک
۱۴	- فرایندهای حذف دفترچه
۱۵	- فرایندهای جایگزین و غیر الکترونیک
۱۶	- توافقنامه سطح خدمات
۱۷	- پشتیبانی و پاسخگویی
۱۸	- ملاحظات حقوقی

۱- مقدمه

در راستای اجرای «بند ز تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور» و اجرای «ماده ۷۴ و بند ج ماده ۷۰ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور» ضوابط اجرایی نسخه الکترونیکی جهت ابلاغ به مشمولین بند (ج) تبصره ۱۷ قانون مذکور و نیز سایر نقش‌های تولیدکننده داده در طرح نسخه الکترونیک تدوین شده است.

۲- قوانین و دستورالعمل‌های مرتبط

- قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، بند «ز» تبصره ۱۷
- قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، بند «ج» ماده ۷۰
- قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، بند «الف» ماده ۷۴
- قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی، بند «الف» ماده ۳۵
- قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، بند «ج» تبصره ۱۷
- ضوابط فنی و اجرایی توسعه دولت الکترونیکی ۱۳۹۳-۱۳۹۸ فصل ۴ و ۵
- ابلاغ بند ۵ تصمیمات جلسه یکصد و سی و دوم ستاد هماهنگ اقتصادی دولت مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۲

۳- محدوده

محدوده طرح نسخه الکترونیک مربوط به تمامی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت دولتی و غیردولتی در بخش‌های سریابی و بستری و در سطح تجویزگر و ارائه دهنده خدمت و واحدهای تابعه سازمان‌های بیمه‌گر پایه و مکمل است. دامنه شمول اجرایی این شیوه‌نامه مطابق قانون مذکور عبارتند از:

- * صاحبان حرف پزشکی و پرایپزشکی، کلیه مراکز بهداشتی، تشخیص درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیر دولتی، خیریه و خصوصی
- * وزارت

- * سازمان بیمه سلامت
- * سازمان تامین اجتماعی

ضوابط اجرایی طرح نسخه الکترونیک

- سازمان بیمه خدمات درمانی تبروهای مسلح

- سازمان نظام پزشگی

- سایر صندوق های بیمه ای پایه

- بیمه مرکزی ایران

- شرکت ها و سایر دستگاه های ارائه کننده خدمات بیمه تکمیلی درمان

- شرکت های توسعه دهنده نرم افزارهای سلامت

۴- تعاریف

مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت: کلیه مراکز ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی که در سه سطح ارجاع به ارائه خدمات سلامت مشغول هستند. این مراکز شامل خانه های بهداشت، مراکز جامع خدمات سلامت، بیمارستان ها، آزمایشگاه ها، مطب ها، داروخانه ها و غیره در بخش دولتی و غیردولتی، موسسات و مراکز خصوصی ارائه دهنده خدمات سلامت و دفاتر کار دارایی مجوز است.

مراکز تجویزگر: این مراکز شامل بیمارستان، درمانگاه، مطب و مراکز بهداشت و کار است.

مراکز نسخه بیج دارو: به مراکز احلاق من شود که به ارائه خدمت تجویز شده توسط درمانگر اقدام می نمایند.
طرح نسخه الکترونیک: شامل کلیه سازوکارهای فنی الکترونیکی و ضوابط اجرایی است که در نهایت منجر به استقرار سیستم نسخه الکترونیک در کشور می گردد.

نسخه الکترونیک: بخشی از نظام پرونده الکترونیک سلامت است که ایجاد و تبادل نسخه بین پزشک، بیمار، داروخانه و سایر مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت و مراجع ذیربط را در پست الکترونیک میسر می نماید.

جريان اطلاعات نسخه الکترونیکی: به ساز و کار حرکت داده به ازای گامهای اجرایی در سیستم نسخه الکترونیک،
جريان اطلاعات نسخه الکترونیکی: به ساز و کار حرکت داده به ازای گامهای اجرایی در سیستم نسخه الکترونیک،

سازمان ها و نهادهای خریدار خدمت سلامت: شامل سازمان های بیمه گر پایه و تکمیلی سلامت است.

سامانه‌های خریدار خدمت سلامت: سامانه‌هایی متعلق به بیمه‌های پایه و تکمیلی است که اطلاعات ارائه خدمت سلامت را به صورت الکترونیکی دریافت می‌کند و آن فرایند حسابرسی صورتحساب جز و کلان تولید می‌نماید.

سپاس (سامانه پرونده الکترونیکی سلامت): براساس تعریف ارائه شده در کتاب پرونده الکترونیکی سلامت مقاهی، استانداردها و راهکار توسعه، منظور از پرونده الکترونیکی سلامت مجموعه کلیه اطلاعات مرتبط با سلامت شهروندان، از پیش از تولد (مانند اطلاعات بدست آمده از اتوپسی، محل دفن و...) است که به صورت مداوم و با گذشت زمان به شکل الکترونیکی ذخیره می‌گردد و در صورت نیاز، بدون ارتباط با مکان یا زمان خاص، تمام یا بخشی از آن به سرعت در دسترس افراد مجاز قرار خواهد گرفت. میان افزار سامانه پرونده الکترونیکی سلامت (سپاس) یک زیرساخت و واسط نرم افزاری برای اتصال سیستم‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت است. این میان افزار براساس مقاهی استانداردهای ایزو ۱۳۶۰۶ و ۱۸۲۰۸ طراحی شده است تا تواند نیازمندی‌های پرونده الکترونیکی سلامت را پوشش دهد.

دیتاس (درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت): درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت در راستای ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیکی به عنوان مرکز تبادل خوش سلامت ایجاد شده و محل تبادل اطلاعات مورد نیاز خدمات الکترونیکی دستگاه‌های ذیل خوش سلامت است. تبادل اطلاعات به شیوه خدمات الکترونیکی با تبادل پوام‌های الکترونیکی انجام می‌شود هیچ محتوای اطلاعاتی در این درگاه به جز ترافیک تبادل الکترونیکی نگهداشی و ذخیره نمی‌شود. این مرکز امکان پایش و نظارت برای تبادل الکترونیکی را داشته و امکان گزارش‌گیری برای تمامی ذی‌تفعنهای را فراهم می‌کند.

تجویز گر: به شخصی که مجوز نسخه نویس را داشته باشد تجویز گر می‌گویند. تجویز گر شامل بزشکان دارای پرونده طبیعت معترض و دارندگان پروانه مامایی می‌باشد.

خدمت سلامت: کلیه فعالیت‌های بهداشتی و یا درمانی که در مراکز خدمات بهداشتی درمانی به افراد جامعه ارائه می‌گردد.

بیمه گر: شرکت، سازمان یا موسسه‌ای که در قبال اخذ مبلغ معینی به عنوان حق بیمه، بیمه گزار را تحت پوشش خدماتی که مشخصات آن قرارداد ذکر شده، قرار می‌دهد.

سلامت بهره‌مند گردد.

سیستم‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت: سامانه‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت شامل تمامی نرم افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی هستند که در مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت مانند بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه‌های بالینی، مراکز تصویربرداری، خانه‌های بهداشت و غیره نصب یوده و قسمتی از اطلاعات درمان و بهداشت شهروندان را در خود ذخیره و مدیریت می‌کند به اختصار سامانه اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت را ^۱POCS می‌نامیم.

آدپتور پرونده الکترونیک سلامت: آدپتور پرونده الکترونیک سلامت، مجموعه‌ای از سرویس‌های درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت بوده که در قالب کیت توسعه نرم افزاری (SDK) به شرکت‌های توسعه دهنده سامانه‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت که دارای گواهینامه مطابقت با استانداردهای پرونده الکترونیکی سلامت هستند، ارائه می‌شود.

توکن سخت افزاری امضای دیجیتال: توکن سخت افزاری امضای دیجیتال که شامل گواهی معتبر منطبق با زیرساخت کلید عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (PKI) است این توکن‌ها سازگار با آدپتورهای پرونده الکترونیکی سلامت می‌باشد.

گواهینامه تطابق با استانداردهای پرونده الکترونیکی سلامت: این گواهینامه مجوزی جهت برقراری ارتباط با پرونده الکترونیک سلامت برای انواع سامانه‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت است. سامانه‌های مذکور می‌باشند توسط مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت یا آزمایشگاه‌های ارزیابی نرم افزار همکار وزارت بهداشت، ارزیابی شده و گواهینامه دریافت نمایند. در صورت عدم دریافت گواهینامه، امکان تبادل اطلاعات با پرونده الکترونیکی سلامت توسط سامانه اطلاعاتی وجود نخواهد داشت.

لیست سامانه‌های دارای گواهینامه در سامانه تنظیم مقررات، استانداردها و صدور پرونده مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نشانی [Http://Regulatoryit.behdasht.gov.ir](http://Regulatoryit.behdasht.gov.ir) موجود می‌باشد.

سامانه یکپارچه اطلاعات مراکز (سیام): سامانه‌ای جهت مدیریت و ثبت شناسه‌های مراکز ارائه دهنده خدمات

سلامت می‌باشد. این سامانه، علاوه بر ارتباط شناسه‌های مختلف صادر شده برای یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت، دارای یک پروفایل مختصر در خصوص مشخصات هویتی یک مرکز می‌باشد.

شناسه یکتا: به طور کلی شناسه یکتا برای اشاره به یک نسخه از صورت منحصر به فرد به کار می‌رود به عبارت دیگر با استفاده از شناسه، آن نسخه از صورت یکتا شناسایی می‌گردد.

شناسه سیام: شناسه یکتا ارائه شده توسط سامانه سیام می‌باشد که جهت تبادل اطلاعات مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت مورد استفاده قرار می‌گیرد. این شناسه، ۲۲ کاراکتری و ماشینی است. همچنین شناسه سیام برای اتصال تعاملی شناسه‌های دنیای واقعی یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت در خصوص نحوه دریافت شناسه سیام توضیحات مکلف ارائه شده است.

در ابلاغیه دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت در خصوص نحوه دریافت شناسه سیام توضیحات مکلف ارائه شده است. این ابلاغیه طی نامه شماره ۸۰/۱۲۸/۱۳۹۸ مورخ ۱۰۰/۱۲۸ توسط مقام محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کلیه سازمان‌های زیر مجموعه این وزارت ابلاغ شده است.

سرویس استحقاق سنجی درمان: کلیه سرویس‌های مرتبط با استعلام اطلاعات هویتی و بیمه‌ای افراد تحت پوشش سازمان‌های بیمه‌گر پایه و شرکت‌های بیمه تکمیلی و همچنین سرویس‌های مربوط به ارایه شناسه یکتا بیمه‌ای درمان که توسط سازمان بیمه سلامت ایجاد شده و تحت عنوان سرویس استحقاق درمان معرفی می‌شوند.

شناسه شباد (HID): شناسه یکتا ای است که توسط پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور در سازمان بیمه سلامت تولید شده و به افراد در هر مراجعت تخصیص می‌یابد و نشان دهنده این موضوع است که فرد مراجعته گذشته به مراکز ارایه دهنده خدمت، مورد تایید سازمان بیمه‌گر است. این شناسه توسط پایگاه برخط بیمه‌شده‌گان به سامانه نرم افزاری استعلام گذشته بازگردانده می‌شود. این شناسه معادل شناسه سریال هر برگه دفترچه بیمه است.

سرویس تحلیل قواعد بیمه‌گری سلامت (HICA): این سرویس خدمت دریافتی / قابل دریافت در مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت براساس تعریف‌های تعریف شده و قواعد و قوانین بیمه‌ای، دستورالعمل‌های خرید راهبردی خدمات، راهنمایی تجویز و گایدلاین‌ها را به صورت الکترونیکی بررسی می‌کند و نتیجه را در قالب پیام‌های استاندارد باز می‌گرداند.

شبکه ملی سلامت (شمس): شبکه ارتباطی گستردۀ امن که هسته آن از نوع WAN می‌باشد و دارای سه سطح است. همچنین شمس شامل ۲ مرکز داده حوزه سلامت برای استقرار پرونده الکترونیک سلامت و درگاه تبادل اطلاعات

(دیتاس) خواهد بود.

استاد فنی طرح نسخه الکترونیک: این استاد جهت توسعه الکترونیکی نسخه الکترونیک و با کاربرد نرم افزاری و برای هر سرویس تدوین می شود قالب استاد مذکور از استانداردهای فنی تبادل اطلاعات با پروتکله الکترونیکی سلامت پیروی می کند.

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورایعالی: شورایعالی بیمه سلامت کشور

دیرخانه شورایعالی: دیرخانه شورایعالی بیمه سلامت کشور

مرکز فاوا وزارت: مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

انکارناپذیری (Non-Repudiation): در مباحث امضای دیجیتال استاد الکترونیکی به مفهومی اطلاق می شود که فرستنده نمی تواند امضای خود را انکار نماید.

داده پیام (Data Message): هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم است که با وسائل الکترونیکی، نوری یا فناوری های جدید اطلاعات تولید، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش می شود.

۵- اصول راهبردی طرح نسخه الکترونیک

۱-۵- طرح نسخه الکترونیک تحت ضوابط نقشه راه سلامت الکترونیک و در راستای راهاندازی خدمات پایه

الکترونیکی سلامت شهروندی و در چارچوب پروتکله الکترونیک سلامت ایرانیان عمل می نماید.

۲-۵- کلیه سیستم های اطلاعاتی نسخه الکترونیک از نظام کدینگ و ترمینولوژی واحد، مصوب کمیته مکسانی وزارت بهداشت در تمامی تبادلات اطلاعاتی خود در نسخه الکترونیک استفاده می نمایند.

تبصره: کدهای خدمات و مراقبت های سلامت با پیشنهاد دیرخانه شورایعالی به تصویب کمیته مکسا می رسد.

۳-۵- مراکز ارائه دهنده خدمت با احراز شروط لازم ذیل امکان تبادل اطلاعات با سیستم نسخه الکترونیک را دارند:

- دارای پروانه فعالیت معتبر از حوزه سلامت باشد.

- دارای شناسه سامانه یکپارچه مراکز (سیام) باشد.

- از سامانه‌ای استفاده کنند که گواهی صلاحیت‌های فنی لازم برای تبادل اطلاعات با نسخه الکترونیک را از مرکز فاوا وزارت دریافت کرده باشد.

تبصره: سازوکار نسخه الکترونیک چهت مراکز ارائه دهنده خدمات تله مدیسین، مطابق با قوانین و دستورالعمل‌های ابلاغی مرتبه تعین خواهد شد.

۴-۵-۴- کلیه تبادل اطلاعات در سیستم نسخه الکترونیک، باید مبتنی بر حفظ اصول امنیت، محترمانگی و حفظ حریم خصوصی باشد.

۴-۵-۵- کلیه اعضاهای الکترونیکی در سیستم نسخه الکترونیک با محوریت مرکز میانی سلامت وزارت و زیرساخت کلید عمومی سلامت انجام شود.

۴-۵-۶- کلیه تبادل اطلاعات در سیستم نسخه الکترونیک به منظور جلوگیری از ایجاد ساختارهای موازی، با مرکز ملی تبادل اطلاعات سلامت انجام می‌شود.

۴-۵-۷-۱- معماری سیستم نسخه الکترونیک مبتنی بر چهار و کن ذیل است:

۴-۵-۷-۲- سیستم نسخه الکترونیک شامل دو سیستم اصلی داده پیام نسخه تویس یا تجویزگر و نسخه پیچی الکترونیک است و سایر سیستم‌های اطلاعاتی سرویس دهنده به دو سیستم اصلی فوق هستند.

۴-۵-۷-۳- پیرو اجرای ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیک، درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت (دیتاس) وظیفه برقراری اتصال امن سامانه‌های اطلاعاتی سیستم نسخه الکترونیک را بر عهده دارد.

۴-۵-۷-۴- سامانه پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان طبق قوانین پنج ساله برنامه توسعه کشور وظیفه جمع آوری کلیه داده‌های سلامت-محور شهروندان را از کلیه مراکز سلامت بر عهده دارد.

۴-۵-۷-۵- سرویس یکپارچه تحلیل قواعد بیمه‌گری (HICA) بر روی بانک الکترونیک قواعد کار کرده و امکان بررسی قواعد را به صورت الکترونیکی فراهم می‌نماید.

تبصره: تأیید محتوای سرویس بانک قواعد بیمه‌گری (HICA) بر روی بانک الکترونیک سلامت موسوم به هیکا توسط دیرخانه شورایعالی به عنوان بازوی اجرایی شورایعالی خواهد بود.

۴-۳- مطابق سیاست وزارت مبنی بر اصل حداقل تصدیگی و حمایت از بخش غیردولتی و خصوصی و استفاده از ظرفیت ملی در سامانه‌های اطلاعات سلامت، حفظ سامانه‌ها و کسب و کارهای دارای صلاحیت از بخش غیردولتی، رقابت آزاد و منع انحصار علیین در دستور کار خواهد بود. برای این منظور تعامن سازمان‌های ارایه دهنده سرویس‌های یا به موظف خواهند بود خدمات مورد نیاز را به صورت وب سرویس و مورد تأیید مرکز فلوا وزارت در اختیار سامانه‌های اطلاعات سلامت قرار دهند.

۶- اهداف

- ۶-۱- تسهیل مدیریت تجویز و ارائه خدمات سلامت اعم از دارو، تصویربرداری و آزمایشگاه
- ۶-۲- تسهیل مدیریت صرف منابع و هزینه‌های ناشی از تجویز و ارائه خدمات سلامت
- ۶-۳- کاهش هزینه‌های داروخانه‌ها از طریق کاهش زمان صرف شده بین پرداخت‌کنندگان و تجویزکنندگان و امکان صرف زمان بیشتر برای اقدامات بالینی نظیر مدیریت داروها و سایر خدمات درمانی که مستقیماً به بیمار مربوط می‌شود
- ۶-۴- استفاده از ابزارهای الکترونیکی در جن ارائه خدمت با رویکرد بالا بردن دقت ثبت و جلوگیری از خطاهای مربوط به عدم خوانایی
- ۶-۵- صرفه جویی در استفاده از کاغذ با رویکرد حذف دفترچه بیمه
- ۶-۶- بهبود کیفیت و کاهش عوارض جانبی دارویی از طریق هشدار دهنده‌ها و سیستم‌های پشتیبانی تصمیم‌گیری بالینی تجویز الکترونیکی
- ۶-۷- بهبود مدیریت دارو با مجهز ساختن تجویزکنندگان به امکان بررسی کامل سابقه دارویی
- ۶-۸- تسريع فرایند ارائه خدمت سلامت
- ۶-۹- بهبود آینمنی و کیفیت مراقبت از بیمار
 - * خوانایی بودن نسخه
 - * جلوگیری از سوء تفاهمات شفاهی
 - * سیستم‌های هشدار دهنده
 - * دسترسی به سابقه بیشکنی و دارویی بیمار

ضوابط اجرایی طرح نسخه الکترونیک

۱۰-۶- تسهیل درخواست و صدور مجوز تجدید نسخه

۱۱-۶- بهبود نظارت در ارائه خدمت

۱۲-۶- تشکیل و تکمیل پرونده الکترونیک سلامت

۱۳-۶- کاهش تقاضای القایی تجویز دارو و کاهش خطاهای دارویی

۷- ذینفعان

۱-۷- ذینفعان اصلی استقرار نسخه الکترونیک شامل شهروند، تجویزگر خدمات سلامت، ارائه کننده خدمات سلامت، سازمان‌ها و نهادهای خریدار خدمات سلامت (بیمه‌های پایه و تکمیلی) است.

۲-۷- ذینفعان فرعی استقرار نسخه الکترونیک شامل وزارت، سازمان غذا و دارو، سازمان انتقال خون، سازمان نظام پزشکی و سایر نهادهای درگیر تجویز و ارائه خدمات سلامت است.

۸- ساختار اجرایی

۱- کمیته راهبری کشوری

کمیته راهبری کشوری به منظور سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در خصوص ساز و کار برنامه‌ریزی، اجرا و پایش طرح نسخه الکترونیک از اعضا ذیل تشکیل می‌گردد.

- دبیرخانه شورایعالی
- معاونت درمان وزارت
- معاونت بهداشت وزارت
- سازمان غذا و دارو
- مرکز فلاؤ وزارت
- سازمان‌های بیمه‌گر پایه
- بودجه مرکزی
- سازمان نظام پزشکی

تبصره ۱: شرح وظایف اعضا کمیته راهبری کشوری و برنامه زمانی مربوطه در پیوست (۱) این سند آورده شده است.

تبصره ۲: دبیر کمیته راهبری کشوری، دبیر شورایعالی است.

۲- کمیته اجرایی استان

کمیته اجرایی استان مشکل از افراد ذیل جهت پیگیری و اجرای مصوبات و دستورالعمل‌ها در سطح استان تشکیل خواهد شد.

- رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
- مدیران درمان/ مدیران کل بیمه‌های پایه استان
- رئیسی نظام پزشکی استان

تبصره ۱: کمیته راهبری کشوری و کمیته اجرایی استان حداقل هر ۳۰ روز جلسه تشکیل می‌دهد.

تبصره ۲: دبیر کمیته اجرایی استان، رئیسی مرکز فلاؤ دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی است.

۹- اصول معماری مفهومی

- ۱- نسخه الکترونیک به معنی جریان اطلاعات تجویز و ارائه خدمت فی‌ماین ارائه دهنده خدمت و خریدار خدمت است و این موضوع مربوط به یک سیستم اطلاعاتی نمی‌شود و نیازمند همزمانی اقدامات در سیستم‌های اطلاعاتی تجویزگر، ارائه دهنده خدمت و خریدار خدمت است. از آینه در نسخه الکترونیکی حداقل سه سیستم اطلاعاتی و بستر تبادل اطلاعاتی مورد نیاز است. در معماری نسخه الکترونیکی سیستم‌های اطلاعاتی موجود حفظ می‌گردد و برای رفع نیازمندی تعامل پذیری، استاندارد می‌گردد.
- ۲- ارتباط سیستم‌های اطلاعاتی نسخه الکترونیک از طریق هم‌خوانی معنایی در عملکرد، مفاهیم و کدینگ و ساختارهای داده می‌باشد.
- ۳- داده‌های تولید شده در سیستم‌های اطلاعاتی تجویزگر و سیستم‌های اطلاعاتی ارائه دهنده خدمت سلامت یکپار تولید و در سامانه‌های خریدار خدمت و سامانه پرونده الکترونیکی سلامت استفاده می‌شوند. ثبت مجدد داده‌ها موجب دوباره کاری و اصراف منابع برای سامانه‌های خریدار خدمت و سامانه پرونده الکترونیکی سلامت می‌شود. نیازمندی جریان داده از طریق تعامل این سیستم‌ها به واسطه آدیتور پرونده الکترونیکی سلامت و بستر دیتابس و سرویس‌های الکترونیکی امن امکان پذیر است.
- ۴- ارتباط محتواهای فی‌ماین سیستم‌های اطلاعاتی تجویزگر، سیستم‌های اطلاعاتی ارائه دهنده خدمت سلامت و سامانه‌های خرید خدمات سلامت از طریق شناسه یکتا شیاد مدیریت می‌گردد.
- ۵- به منظور حفظ امتیت و افزایش دسترسی پذیری سامانه‌های تجویزگر و ارائه دهنده خدمت سلامت بکارگیری سامانه‌های محلی (Local) و استاندارد در اولویت است و استفاده از سامانه‌های تحت وب برای چندین مرکز ارائه دهنده خدمت سلامت و تجویزگر منطبق با استانداردهای مرکز قاوا وزارت امکان پذیر است.
- ۶- توکن گواهی مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت توسط دقایق پیشخوان دولت صادر می‌گردد. کارت هوشمند گواهی الکترونیکی ارائه دهنده خدمات سلامت توسط سازمان نظام پزشکی صادر می‌گردد. صدور گواهی های الکترونیکی مذکور مبتنی بر زیر ساخت کلید عمومی سلامت است.
- تیصصه: امکان استفاده از توکن اعضاء مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت و کارت هوشمند اعضاء ارائه دهنده خدمات سلامت را مرکز قاوا وزارت برای سامانه‌ها غراهم می‌نماید.

۱۰- مولفه‌های لازم‌های قانونی در نسخه الکترونیک

۱۰-۱- شماره (کد) ملی: مبنای شناسایی شهروند/ بیمار در فرایندهای نسخه الکترونیکی شناسه (کد) ملی و برای اتباع بیگانه شناسه یکتای اتباع بیگانه است. لازم به ذکر است مدیریت شناسه ملی توسط سازمان ثبت احوال و مدیریت شناسه یکتای اتباع توسط وزارت کشور انجام می‌شود.

۱۰-۲- مشخصات فردی بیمار: مشخصات فردی بیمار شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، سن، جنسیت، محل تولد و شماره تلفن است.

۱۰-۳- مشخصات فردی و شماره نظام پزشکی پزشک (تجویزگر / ارائه دهنده خدمت): شامل نام، نام خانوادگی، شماره نظام پزشکی، تخصص، شماره تعاض و آدرس پست الکترونیکی است.

۱۰-۴- شناسه یکتای مرکز ارائه خدمت: شناسه یکتای ارائه شده توسط سامانه یکپارچه اطلاعات مراکز (سیام) می‌باشد که جهت تبادل اطلاعات مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت مورد استفاده قرار می‌گیرد این شناسه برای اتصال تعاضی شناسه‌های دنیا واقعی یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت شامل شناسه صدور پروانه مرکز و شناسه افراد حقوقی است.

۱۰-۵- نوع و میزان خدمت: داده‌های مربوط به نوع و میزان خدمت براساس مشخصات خدمت در دو سرویس نسخه‌نویسی و نسخه‌بیجی براساس استانداردهای فنی تبادل اطلاعات و سیستم‌های کدگذاری و ترمینولوژی مصوب ثبت می‌شود. مدل داده‌ای مربوط به دو سرویس نسخه‌نویسی و نسخه‌بیجی در خدمات دارویی، تصویر برداری و آزمایشگاه متفاوت است که در مستندات تبصره ۱ ذیل این ماده تشریح شده است.

۱۰-۶- زمان ارائه خدمت: در تبادل الکترونیکی اطلاعات نسخه، زمان ارائه خدمت در ویژگی‌های اطلاعاتی زیر ثبت می‌شود:

زمان نسخه نویسی و نسخه بیجی خدمت/کالا در فرایندهای اطلاعاتی شامل تاریخ(روز، ماه، سال) و زمان (ساعت، دقیقه، ثانیه) ثبت می‌گردد زمان ارائه خدمت در فرایندهای اطلاعاتی حاوی زمان و تاریخ جهت شروع خدمت و همچنین زمان و تاریخ جهت پایان خدمت ثبت می‌گردد.

۱۰-۷- شناسه الکترونیکی پرداخت بیمار: این شناسه توسط سازمان‌های بیمه‌گر تولید شده و نشان دهنده

این موضوع است که فرد مراجمه کننده به مرکز درمانی مورد تایید سازمان بیمه‌گر مربوطه است. این شناسه معادل شناسه سریال هر برگه دفترچه بیمه است و مبنای رسیدگی اسناد و تولید صورتحساب می‌باشد. این شناسه معادل HID است.

۱۰-۸- هزینه خدمت به تفکیک سهم بیمه و بیمار؛ در صورتحساب خدمات ارائه شده به بیمار، هزینه مربوط به خدمات به چند بخش تقسیم می‌شود که جهت تبادل الکترونیکی مربوط به خدمات ارائه شده به بیمار جایابی و پیاده‌سازی شده است.

این هزینه‌ها در مدل الکترونیکی شامل هزینه کل خدمات، سهم بیمه از هزینه کل، سهم بیمار از هزینه کل و سایر هزینه‌ها (سهم بیمه تکمیلی، تخفیفات و غیره) می‌باشد.

همچنین هزینه‌های مربوط به ریز خدمات ارائه شده در مدل الکترونیکی شامل هزینه کل هر قلم خدمت/کالا، سهم بیمه از هر قلم خدمت/کالا، سهم بیمار از هر قلم خدمت/کالا و سایر هزینه‌ها (سهم بیمه تکمیلی، تخفیفات و غیره) می‌باشد.

تبصره ۱: مستندات فنی تبادل اطلاعات نسخه در دو بخش نسخه نویس و نسخه پیچی توسط مرکز فلوا وزارت ارائه می‌شود و شامل موارد زیر است:

- مستند تبادل اطلاعات نسخه دارویی داروخانه نگارش ۴.۱
- مستند تبادل اطلاعات داده پیام تجویزگر دارو نگارش ۳.۱
- مستند تبادل داده پیام تجویزگر آزمایش نگارش ۳.۲
- مستند داده پیام جواب آزمایش‌های بالینی نگارش ۴.۰
- مستند داده پیام ثبت دستورات تصویربرداری ۱.۱
- مستند داده پیام ثبت گزارش تصویربرداری ۱.۲
- مستند داده پیام سایر خدمات

تبصره ۲: به منظور یکپارچگی شناسه (کد) اختصاصی پایانه فروشگاهی، شناسه سیام و شناسه نرم افزار موجود در مرکز ارائه دهنده خدمت سلامت به یکدیگر متصل هستند. شناسه‌های مذکور به صورت الکترونیکی و امضاء شده در توکن سخت افزاری صادر شده توسط دفاتر پیشخوان دولت ثبت می‌شوند. مبنای تبادل الکترونیکی در هر مرکز توکن سخت افزاری مذکور است.

۱۱- سامانه ها، بانک های اطلاعاتی و سرویس های موجود در نسخه الکترونیکی

۱۱-۱- سیستم های اطلاعاتی ارائه دهنده خدمات سلامت، خدمات سلامت ارائه شده در مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت اعم از سربایی، بستری، بهداشتی و درمانی را مدیریت می نمایند. در جریان اطلاعات نسخه الکترونیکی این سیستم ها (ترم افزارها) امکان دریافت نسخه الکترونیکی و از طرف دیگر امکان ثبت خدمت را دارند. برای ثبت خدمات دارویی سامانه اطلاعاتی داروخانه (PIS) و برای ثبت خدمات نصوب برداری بزرگی سامانه اطلاعاتی رادیولوژی (RIS) و برای ثبت خدمات آزمایشگاهی سامانه اطلاعاتی آزمایشگاه بالینی (LIS) در نظر گرفته می شود. سامانه های HIS، CIS، OIS و سامانه اطلاعاتی مراکز جامع سلامت (PHCIS) برای ثبت سایر خدمات در نظر گرفته می شود.

۱۱-۲- سیستم های اطلاعاتی تجویزگر فرایند تجویز الکترونیکی را در نسخه الکترونیک انجام می دهد. علاوه بر فرایند تجویز، این سیستم های اطلاعاتی (ترم افزاری) قابلیت های گوتاگون دیگری مانند نوبت دهی، تشکیل پرونده الکترونیکی سلامت، استعلام و استحقاق سنجی بیمه، ارجاع الکترونیکی و غیره را دارند. مصاديق این ترم افزارها می تواند شامل ولی نه محدوده به ترم افزارهای مطب (OIS)، ترم افزارهای درمانگاهی (CIS)، ترم افزارهای بیمارستانی (HIS) باشد. این ترم افزارها عموماً توسعه بخش خصوصی تولید شده است.

۱۱-۳- درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت (دیتاس) در راستای خوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیکی مصوب ۹۳/۶/۱۱ به عنوان مرکز تبادل اطلاعات خوش سلامت ایجاد شده است. این درگاه مسئول مسیر یابی داده بیام های تبادل شده در خوش سلامت می باشد و هیچ محتوای اطلاعاتی در این درگاه به غیر از ترافیک تبادلات الکترونیکی ذخیره نمی گردد. از طریق این درگاه امکان تبادل اطلاعات بین سامانه های تجویزگر و سامانه های ارائه دهنده خدمت سلامت در فرایند نسخه الکترونیک امکان بذیر می باشد. همچنین ارتباط بین سامانه های مذکور و سامانه پرونده الکترونیکی سلامت و سامانه های خرید خدمات سلامت فراهم می گردد.

۱۱-۴- سامانه های خرید خدمات سلامت اطلاعات خدمات سلامت ارائه شده را به صورت الکترونیکی دریافت کرده و طی فرایند حسابرسی صورتحساب جزو و کلalan تولید می نمایند. این سامانه ها باید توانایی دریافت اطلاعات الکترونیکی خدمت و باز ارسال الکترونیکی صورت حساب را جهت ثبت اطلاعات نهایی نسخه در

پرونده الکترونیک بیمه داشته باشند سازمان‌های بیمه پایه و تكمیلی باید مبتنی بر پروتکل‌های استاندارد تبادل اطلاعات مرکز قاوا وزارت ساختارهای داده‌ای خرید خدمات سلامت خود را بروزرسانی نمایند.

۱۱-۵- سامانه پرونده الکترونیکی سلامت (سپاس) به منظور یکپارچه‌سازی تمامی اطلاعات سلامت شهروندان اقحام می‌نماید و اطلاعات نسخه الکترونیک هر شهروند به منظور حفظ و امکان رجوع به سوابق در نهایت در آن ذخیره می‌شود. با ارتباط با تمامی سامانه‌های ارائه دهنده خدمات سلامت از طریق دیتابس، پرونده الکترونیک سلامت شهروندان تشکیل می‌گردد. این سامانه بر اساس استاندارد ایزو ۱۳۶۰۶ شکل گرفته است. سپاس بر اساس بند الف ماده ۲۵ قانون برگامه پنجاه و بند الف ماده ۷۴ قانون برگامه پنجاه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است.

۱۱-۶- سرویس یکپارچه تحلیل قواعد بیمه گروی (HICA): این سرویس بر روی بانک الکترونیکی قواعد پیاده‌سازی شده و امکان بررسی قواعد را به صورت الکترونیکی فراهم می‌نماید. سابقاً این سرویس در قالب وب سایت‌های سامانه‌های سازمان‌های بیمه‌گز درمان تحت عنوان تایید نسخ فعالیت داشته است. با بروزرسانی این فرایند در قالب سرویس HICA، امکان اجرای قواعد بیمه به صورت الکترونیکی فراهم می‌شود. در سه موقیت از فرایند‌های مربوط به نسخه الکترونیکی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. موقیت قبل از تجویز، قبل از ارائه خدمت و بعد از ارائه خدمت در هنگام رسیدگی و حسابرسی مواردی است که سرویس مذکور قابل استفاده است. خروجی سرویس HICA می‌تواند به صورت پیغام توصیه‌ای، پیغام اخطار و رد پیشنهاد هزینه، محاسبه هزینه و صدور شناسه پیگیری تایید قواعد باشد.

تعصر: جهت اجرای طرح نسخه الکترونیک نیاز است تا بیمه‌های پایه سرویس قواعد الکترونیکی خود را ایجاد و جهت شکل‌گیری سرویس واحد HICA، سرویس مذکور را به اشتراک پگذارند و به سامانه‌های تجویزگر و سامانه‌های ارائه دهنده خدمات سلامت متصل شود. تیازمندی‌های مربوط به صحت سنجی قواعد سنتی از طریق سرویس مذکور صورت می‌گیرد.

۱۱-۷- پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشوره استعلام بیمه شهروند و صدور شناسه شudad (HID) در فرایند نسخه الکترونیک را فراهم می‌نماید. سرویس استحقاق سنجی درمان بر روی این پایگاه قرار دارد. این پایگاه بر اساس بند ج ماده ۷۰ قانون برنامه پنجاه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران توسط

سازمان بیمه سلامت تشکیل شده است.

۱۱-۸- سامانه یکپارچه اطلاعات سلامت (سیام) مدیریت تمامی شناسه‌های مراکز ارائه دهنده خدمت

سلامت را بر عهده دارد. شناسه سیام تنفسه محصور به فرد مراکز ارائه دهنده خدمت سلامت است که در

تیادلات الکترونیکی نسخه الکترونیک به عنوان ابزار شناسایی مرکز از آن استفاده می‌گردد. سامانه‌های صدور

پرونده موسسات پزشکی، سامانه صدور پرونده تاسیس داروخانه، سامانه صدور پرونده طبیعت از جمله سامانه‌هایی

می‌باشد که در ارتباط با سامانه سیام بوده و به روزرسانی برخاطر اطلاعات را انجام می‌دهند.

تبصره ۱: شناسه‌های دیگری که در سامانه‌های صدور پرونده موسسات پزشکی، سامانه صدور پرونده تاسیس

داروخانه، سامانه صدور پرونده طبیعت تولید می‌گردد نیازی به حذف نداشته و سامانه سیام امکان نگاشت بین

این سامانه‌ها را فراهم می‌نماید.

تبصره ۲ : تمامی سامانه‌هایی که در حوزه سلامت فعالیت دارند و به نوعی با اطلاعات مراکز در فرایند خود

ارتباط دارند و یا بر اساس مراکز ارائه دهنده خدمت سلامت اطلاعاتی را تبت می‌کنند، مکلفند شناسه‌های مراکز

ارائه دهنده خدمت سلامت سیام را در سامانه‌های خود بروز و اجرایی نمایند. برای این منظور سرویس تبادل

اطلاعات با سیام توسط مرکز قاوا وزارت در اختیار سامانه‌ها قرار می‌گیرد.

۱۱-۹- سامانه مرجع کدینگ سلامت (مکسا) سیستم‌های کدگذاری بالینی و غیربالینی مصوب که محتوای

اطلاعاتی سیستم‌های نسخه الکترونیک را تشکیل می‌دهند از طریق این سامانه منتشر می‌شوند. تمامی سامانه‌ها

مکلف هستند اطلاعات خود را بر اساس کدینگ‌های سامانه مکسا بروز نمایند. کدینگ‌های مصوب در کمیته

مکسا مبنای تبادل اطلاعات بین سامانه‌های مختلف خواهد بود.

۱۱-۱۰- زیر ساخت کلید عمومی، مجموعه‌ای مشکل از سخت‌افزار، نرم‌افزار، افراد، سیاست‌ها و

دستورالعمل‌های مورد نیاز برای مدیریت، توزیع، استفاده، ذخیره و ابطال گواهی‌های دیجیتال است. زیر ساخت

کلید عمومی وزارت امکان صدور گواهی‌های الکترونیکی مرتبط با حوزه سلامت را دارا می‌باشد و به عنوان

«زیر ساخت کلید عمومی سلامت» شناخته می‌شود. این زیر ساخت با استفاده از گواهی الکترونیکی امکان

امضا الکترونیکی و انکارتابیلیری داده پیام‌ها و مستندات را فراهم می‌نماید.

۱۱-۱۱- سامانه ثبت نام ارائه دهنده خدمات سلامت و کارت هوشمند پزشکان ثبت نام و صدور

کارت هوشمند پزشکان منطبق با زیر ساخت کلید عمومی سلامت حاوی گواهی الکترونیکی اعضای تجویزگر و ارائه دهنده خدمات در نسخه الکترونیک را فراهم می کند. این سامانه متعلق به سازمان نظام پزشکی گشود است.

۱۱-۱۲- سامانه ثبت نام نرم افزارهای حوزه سلامت (POCSRA)، نرم افزارها و سامانه های حوزه

سلامت را ثبت کرده و به ازای هر سامانه یک شناسه منحصر به فرد ارائه می دهد. نرم افزارهایی ثبت شده در این سامانه می بایست گواهی های لازم را از مراجع ذی صلاح دریافت نمایند. این گواهی ها عبارتند از گواهی تبادل اطلاعات سلامت، گواهی ارزیابی عملکردی سامانه های سلامت، گواهی امنیت سامانه و اخذ گواهی تاییدیه امنیتی PKIE که در مراحل مختلف اجرای نسخه الکترونیکی الزام می گردد.

۱۲- اجزاء فرایندهای الکترونیکی در نسخه الکترونیکی

فرایند الکترونیکی در نسخه الکترونیکی به دو بخش تقسیم می گردد. فرایند الکترونیکی مربوط به تجویزگر، فرایند الکترونیکی مربوط به ارائه دهنده خدمات سلامت و نسخه پیچی. هر یک از این فرایندها جدا از هم می باشد و به صورت جداگانه می تواند اجرا گردد.

۱۲-۱- فرایندهای الکترونیکی مربوط به تجویزگر

فرایندهای الکترونیکی مربوط به تجویزگر به ترتیب گام های اجرایی به شرح ذیل است:

۱۲-۱-۱- فرایند انکارناپذیری در سطح مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت: این فرایند به واسطه

شناسه سیام و توکن سخت افزاری مرکز انجام می شود.

۱۲-۱-۲- فرایند استحقاق سنجی: این فرایند شامل استعلام بیمه و اطلاعات هویتی بیمار در زمان پذیرش و دریافت شناسه شیاد و بررسی همبوشانی بیمه ای می باشد. بر اساس اطلاعات برگشته سرویس استحقاق سنجی، ادامه فرایند اجرا می شود.

تبصره ۱: جنایجه ادامه فرایند رسیدگی به علل مشمول ماده ۱۵ تحت عنوان فرایندهای جایگزین و غیر الکترونیکی، به صورت کاغذی باشد، همچنان مبنای عمل سازمان های بیمه گر پایه به جای برگه دفترچه، شناسه

شیاد است، شناسه شیاد و نسخه الکترونیکی از طریق کد ملی افراد قابل بازیابی است.

تبصره ۲: شناسه شیاد توسط مراکز تجویزگر و مراکز ارائه دهنده خدمت به صورت رقمن و بارکدی است و در قالب استاندارد ارائه شده توسط مرکز فاوا وزارت چاپ گردد.

۱۲-۱-۳- **فرایند انکارنایابی برای همیشه تجویزگر:** این فرایند با استفاده از اطلاعات برگشته سرویس کارت هوشمند تجویزگر انجام می شود.

۱۲-۱-۴- **فرایند تحلیل الکترونیکی قواعد پیمہ گری (HICA):** در این فرایند قوانین الکترونیکی مربوط به سرویس یکارچه تحلیل قواعد الکترونیکی سلامت قبل از تجویز مورد بررسی قرار می گیرد و پیامها و شناسه های مربوطه در قالب استاندارد بازگردانده می شود. در صورت تایید، شناسه پیگیری تایید قواعد به ازای هر خدمت و همچنین به ازای کل نسخه هم به صورت مجزا صادر می گردد. این شناسه ها در مرحله ثبت خدمات سلامت در کنار سایر اطلاعات ثبت و تبادل می گردند.

۱۲-۱-۵- **فرایند ثبت الکترونیکی نسخه:** اطلاعات مربوط به نسخه در این مرحله به صورت الکترونیکی ثبت می گردد. این اطلاعات باید به گونه ای باشد که در هنگام حذف دقترجه و کاغذ امکان ارائه خدمت براساس اطلاعات الکترونیکی فراهم باشد. از این رو با توجه به نیازمندی های مختلف در تجویزها مدل های اطلاعاتی برای تجویز دارو، تصویر برداری، آزمایش بالینی و خدمت متفاوت است.

۱۲-۱-۶- **فرایند ثبت الکترونیکی خدمت:** در این فرایند اطلاعات ارائه خدمت (در صورت لزوم) و هزینه های تغییریکی آن ثبت می گردد. خدمات در این فرایند بر اساس کدهای ارزش های نسبی ثبت می گردد.

۱۲-۱-۷- **فرایند دریافت صورتحساب مالی:** پیش نیاز این فرایند ایجاد سامانه ها رسیدگی الکترونیک می باشد که با دریافت اطلاعات مرتبط با خدمات ارائه شده، رسیدگی و حسابرسی شده و صورتحساب تولید می کند. این صورت حساب به صورت الکترونیکی با رعایت استانداردهای دیتاس در اختیار سامانه مرکز ارائه دهنده خدمت سلامت قرار خواهد گرفت.

تبصره: سازمان های پیمہ پایه مکلف هستند علاوه بر تولید تراکنش صورتحساب خدمات، سامانه های را برای مرکز ارائه دهنده خدمت سلامت ایجاد نمایند تا گزارش پرداخت ها و مطالبات مرکز در آن قابل بررسی باشد. این سامانه هایی باید اطلاعات نداشته و بار اضافی به مراکز برای ثبت اطلاعات تحمیل نخواهد

نمود.

۱۲-۲- فرایندهای الکترونیکی مربوط به ارائه دهنده خدمت سلامت و نسخه پیچی

فرایندهای الکترونیکی مربوط به ارائه دهنده خدمت سلامت و نسخه پیچی به ترتیب گام‌های اجرایی به شرح ذیل است:

۱۲-۲-۱- فرایند انکار ناپذیری در سطح مرکز ارائه دهنده خدمت سلامت: این فرایند به واسطه

شناسه سیام و توکن سخت افزاری مرکز انجام می‌شود.

۱۲-۲-۲- فرایند دریافت الکترونیکی اطلاعات تجویز: در این فرایند سیستم مستقر در سمت ارائه

دهنده خدمت سلامت، اطلاعات الکترونیکی تجویز را دریافت می‌نماید. در این فرایند شناسه شباد تولید شده به آراء تجویز به عنوان ابزار شناسایی تجویز عمل می‌کند.

۱۲-۲-۳- فرایند الکترونیکی صحت سنجی تجویز: در این فرایند شناسه شباد درآفتش از طریق پایگاه

اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور صحت‌سنجی می‌شود.

۱۲-۲-۴- فرایند تحلیل الکترونیکی قواعد بیمه گری قبل از ارائه خدمت سلامت (HICA): در

این فرایند قوانین الکترونیکی مربوط به سرویس یکپارچه تحلیل قواعد بیمه گری سلامت، در زمان ارائه خدمت مورد بررسی قرار می‌گیرد و پامها و شناسه‌های مربوطه در قالب استاندارد بازگردانده می‌شود.

۱۲-۲-۵- فرایند الکترونیکی ثبت خدمات: در این فرایند خدمات سلامت ارائه شده در مرکز، به صورت

الکترونیکی ثبت و ارسال می‌گردد. در شناسه شباد در اطلاعات خدمت ثبت شده اجباری می‌باشد. در صورتی که در این فرایند از سرویس HICA استفاده شده باشد شناسه‌های بازگردانده شده از این سرویس

نیز ثبت و ارسال می‌گردد.

۱۲-۲-۶- فرایند الکترونیکی ثبت برونداد خدمات سلامت: در این فرایند اطلاعات خدمت ارائه شده،

ثبت می‌شود. این اطلاعات شامل نتایج آزمایش بالینی، گزارش تصویربرداری پزشکی، گزارش پاتولوژی و سایر خدمات می‌باشد محتوای اطلاعاتی تولید شده، حاوی شناسه شباد است.

تبصره: گام اجرایی کامل چرخه نسخه الکترونیکی شامل نسخه نویسی الکترونیکی و نسخه پیچی / ارائه

خدمت الکترونیکی زمانی اتفاق می‌افتد که پوشش الکترونیکی در سمت ارائه خدمت کامل شده باشد و با این

تروع نسخه تویی / تجویز الکترونیکی چرخه کامل گردد. این گام می‌تواند ابتدا بر اساس ستاره‌های موردی از پیش تعریف شده مانند مدیریت بیماران سرطانی، تجویز داروهای بیماران صعب العلاج، خدمات شیمی درمانی، دیالیز و مواردی از آین دست صورت گیرد. برنامه‌ریزی و تعیین الویت این ستاره‌ها با کمیته راهبری کشوری است.

۱۲-۲-۷- فرایند دریافت صورتحساب الکترونیکی مالی؛ مطابق با فرایند بند ۱۲-۱-۷

تبصره: فرایندهای ثبت خدمات به عنوان فرایندهای اصلی برای خریدار خدمت در نظر گرفته می‌شود و این فرایند شرط اولیه برای رسیدگی الکترونیکی و تهیه صورتحساب الکترونیکی مالی توسط خریدار خدمت سلامت است. فرایندهای استحقاق سنجی و سرویس HICA به عنوان فرایندهای پشتیبان در نظر گرفته می‌شود.

۱۳- همخوانی معنایی در نسخه الکترونیک

همخوانی معنایی در نسخه الکترونیک از طریق بکارگیری و اعمال شناسه‌ها و کدینگ‌ها انجام می‌شود.

۱۳-۱- تماصی نرم افزارها و سامانه‌های مرتبط با نسخه الکترونیک در بانک اطلاعاتی خود می‌باشد از شناسه سیام برای شناسایی مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت استفاده نمایند. مدیریت یکپارچه شناسه مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت (اعم از دلroxانه، موسسات پزشکی، بیمارستان، مراکز جامع سلامت، مطب‌های پزشکی) از طریق سامانه یکپارچه اطلاعات مراکز سلامت (سیام) انجام می‌شود.

تبصره: انکار ناپذیری شناسه سیام در تبادلات الکترونیکی توسط توکن امضاء الکترونیکی فراهم می‌گردد. این توکن توسط دفاتر پیشخوان دولت الکترونیکی صادر می‌گردد.

۱۳-۲- حفظ یکپارچگی دانش و همخوانی معنایی فی مابین نرم افزارها و سامانه‌های موجود در نسخه الکترونیک از طریق سیستم‌های کدگذاری موجود در سامانه مرجع کدینگ سلامت (مکسا) انجام می‌شود.

تبصره: سیستم‌های کدگذاری جدید در کمیته مرجع سلامت به تصویب می‌رسد و در سامانه بارگذاری می‌گردد. تماصی نرم افزارها و سامانه‌های نسخه الکترونیکی باید در بانک‌های اطلاعاتی خود، کدینگ‌های مکسا را ذخیره سازی و بروز نماید. مدیریت سامانه مکسا با مرکز فاوا وزارت است.

۱۳-۳- شناسایی ارائه دهنگان خدمات سلامت در فضای تبادل اطلاعات نسخه الکترونیک از طریق شناسه (کد)

نظام پزشکی انجام می‌شود.

تبصره: انکار نایابیری ارائه دهنده خدمت سلامت توسط کارت هوشمند نظام پزشکی و با استفاده از زوج کلید بر روی کارت فراهم می‌گردد. مدیریت سامانه مربوط به شناسه ارائه دهنگان خدمات سلامت با سازمان نظام پزشکی است.

۱۲-۴- اطلاعات تکمیلی مربوط به ارائه دهنگان خدمت و تجویزگر که در فرایندهای نسخه الکترونیک، استفاده می‌شود شامل ضریب تمام وقت جفرالیابی، ضرایب ترجیحی مناطق محروم، احکام تعیینی و سایر موارد مرتبط می‌باشد با همکاری نظام پزشکی، معاونت‌های توسعه مدیریت و منابع، درمان و آموزش و مرکز قاوا وزارت به صورت سرویس مشترک تولید گردد و با رعایت استانداردهای دیتاس در اختیار سامانه‌های نسخه الکترونیکی قرار گیرد.

۱۲-۵- مبنای شناسایی شهروند/ بیمار در فرایندهای نسخه الکترونیکی شناسه (کد) ملی و شناسه یکتای اتباع بیگانه است.

تبصره ۱: مدیریت شناسه ملی توسط سازمان ثبت احوال و مدیریت شناسه یکتای اتباع توسط وزارت کشور انجام می‌شود.

تبصره ۲: با توسعه کارت هوشمند ملی در صورتیکه سازمان بیمه‌گر نیاز دارد انکار نایابیری شهروند را تضمین نماید از بستر کارت هوشمند ملی استفاده نماید.

۱۲-۶- شناسه شیاد یا HID شناسه متحصر به فردی است که توسط پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور توسط سازمان بیمه سلامت صادر می‌شود و برای هر مراجعت فرد به مراکز ارائه دهنده خدمت متحصر به فرد است. به عبارت دیگر این شناسه مانند یک برگه دفترچه بیمه کاغذی در فرایندهای پهداشت و درمان عمل می‌نماید.

تبصره ۱: تماس سامانه‌های خرید خدمات سلامت مربوط به سازمان‌های بیمه‌گر پایه باید شناسه شیادی را که پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور صادر می‌نماید، در سیستم‌های خود اجرا نمایند و فرایندهای درون سیستمی را بر اساس این شناسه استوار نمایند. تولید شناسه دیگر برای این منظور ممنوع است.

تبصره ۲: شناسه شیاد علاوه بر نقشی که در استحقاق سنجی بیمه شده دارد، به عنوان یک کلید برای اتصال

قسمت‌های مختلف اطلاعات ارسال شده توسط مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت استفاده می‌گردد. موارد کاربرد آن شامل اتصال محتوى اطلاعاتی در نسخه پیچی و نسخه نوبسی، ارجاع و بازخوانی، روکش سند مالی و صورتحساب مالی و سایر موارد مرتبط است.

تبصره ۳: به منظور وحدت رویه در فرایندهای ارائه خدمت، برای بیماران مجهول الهویه، بیماران تصادفی مشمول ماده ۳۰ قانون الحقیقی برخی مواد به قانون تنظیم بخش از مقررات مالی دولت (۲) و بیماران آزاد نیز پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور شناسه شباد تولید می‌نماید و امکان دریافت آن توسط سیستم‌های اطلاعاتی مراکز مربوطه از طریق دینامیک وجود دارد. بدینهی است که شناسه مذکور کاربرد استحقاق سنجی نداشته و برای اتصال اطلاعاتی الکترونیکی برابر با تبصره ۲ این بند استفاده می‌شود.

۱۳-۷- شناسه تایید قواعد الکترونیکی سرویس HICA، شناسه منحصر به فردی است که به ازای یک خدمت سلامت تولید می‌شود و به معنی آن است که بر روی این خدمت ارائه شده، قواعد مربوطه پرسنلی شده و مورد تایید بوده است.

۱۴- فرایندهای حذف دفترچه

حذف دفترچه بیمه درمان یک فرایند تدریجی و دارای سه مرحله است:

۱۴-۱- مرحله اول کاهش کاربرد برگه دفترچه بیمه درمان: این مرحله زمانی اتفاق می‌افتد که استفاده از سرویس‌های الکترونیکی متوجه عدم استفاده از برگه دفترچه می‌گردد. استفاده از شناسه شباد در بستری و عدم استفاده از برگه دفترچه در پروندهای بستری.

۱۴-۲- مرحله دوم جایگزینی برگه دفترچه بیمه درمان: این مرحله زمانی محقق می‌گردد که به جای استفاده از برگه دفترچه بیمه، سامانه اطلاعاتی تجویزگر نسخه چاپی همراه با شناسه شباد را قraham می‌نماید. این برگه چاپی، جایگزین برگه دفترچه بیمه است. این فرایند باعث کاهش هزینه سازمان‌های خریدار خدمت می‌گردد و می‌تواند باعث افزایش هزینه مراکز ارائه دهنده خدمت گردد. از این رو تعرفه‌ای برای این مدل در کمیته راهبری کشوری تصویب می‌گردد و به مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت داده می‌شود. اسناد چاپی فوق در حکم اسناد مثبته برای فرایندهای مالی سازمان‌ها و نهادهای خرید خدمات سلامت در نظر گرفته می‌شوند.

۱۴-۲- مرحله سوم جریان الکترونیکی همراه با انکار نایابی بر تراکنش: در این مرحله ساختارهای داده و محتوای الکترونیکی مربوط به تجویز و ارائه خدمت به صورت الکترونیکی با کارت هوشمند ارائه دهنده خدمت سلامت (صادر شده توسط سازمان نظام پزشکی) اعضاء الکترونیکی، میرگرد

۱۵- فرآیندهای حافظه و غیر الحافظه

۱-۱۵- به منظور دسترس پذیری و عدم وجود هر گونه اختلال در فرایند خدمت رسانی در حوزه سلامت، فرایند نسخه الکترونیکی باید به گونه‌ای طراحی شود که در صورت بروز هرگونه اختلال و یا مشکل در سیستم‌ها و سامانه‌های موجود در چرخه نسخه الکترونیک، به غیر از موارد اشاره شده ذیل این ماده جهت جلوگیری از توقف فرایند اصلی ارائه خدمت، تصمیم‌گیری شود. تصمیم‌گیری در خصوص روش‌های جایگزین با کمیته اذهبی، کشیده ع. است.

۱۵-۲-۶-۱۳-۲ بند توجه به تبصره شناسه شیاد کلیدی برای اتصال محتوای اطلاعات ارسالی توسط مراکز درگیر در چرخه ارائه خدمت است. بنابراین با توجه به اینکه نیاز به برخط بودن سرویس صدور شناسه شیاد وجود دارد در زمان بروز اختلال در این سرویس از روش شناسه‌های جایگزین استفاده می‌گردد. این شناسه‌ها از طریق فرآیندهای استاندارد تعییه شده در سامانه‌های اطلاعاتی مراکز به گونه‌ای بنام برای مراکز ارائه دهنده خدمت سلامت صادر می‌شوند و در زمان قطعی سرویس صدور شناسه شیاد می‌توان از شناسه‌های جایگزین تولید شده استفاده نمود. این شناسه‌ها توسط سیستم‌های اطلاعاتی مراکز ارائه دهنده خدمت بعد از برقراری ارتباط و دسترسی پذیری سرویس مذکور به روزرسانی می‌شوند. مدیریت شناسه‌های جایگزین و کنترل آن بر عهده پایگاه اطلاعات برخط یمه شدگان درمان کشور است.

۱۵-۳- در خصوص سرویس‌های ثبت خدمت به دلیل ماهیت غیربرخط بودن آنها در صورت بروز اختلال در این سرویس‌ها و یا قطع ارتباط مرکز با دیتابس اشکال عمده‌ای در مسیر ارائه خدمت پیش نمی‌آید و برای جلوگیری از خسارت و زیان مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت باید مدیریت صف تراکنش (Queue Manager) توسط شرکت‌های توسعه دهنده نرم افزارهای حوزه سلامت به صورت خودکار فراهم شود.

۱۵- در خصوص گردش اطلاعات نسخه الکترونیکی شامل ثبت تجویز و ثبت برونداد خدمات سلامت که

ضوابط اجراءي طرح نسخه الكترونى

تجویز باعث می شود که ادامه خدمت رسانی مقدور نباشد از این رو فرمت کاغذی شامل اقلام اطلاعاتی نسخه و بارکد آنها از جمله شناسه شباد به صورت چاپی در اختیار شهروند قرار می گیرد تا در صورت عدم ارسال به موقع اطلاعات ارائه دهنده خدمت سلامت بتواند از روی کاغذ چاپی حاوی بارکد خدمات را از آنہ نماید کاغذ چاپی حاوی بارکد شباد باید توسط سازمان ها و نهادهای خردبار خدمت به عنوان استناد معتبر در نظر گرفته شود شناسه شباد و نسخه الکترونیکی از طریق کد ملی الفراد قابل بازیابی است.

۱۶- توازن‌نامه سطح خدمات

- ۱۶-۱- طرح نسخه الکترونیک تیازمند اقدام همزمان، هماهنگ و متوازن سامانه‌های متعدد است. توافقنامه سطح خدمات (SLA) در سرویس دهنده‌های اصلی ضروری است.

۱۶-۲- سامانه‌های که به عنوان سرویس دهنده اصلی در طرح نسخه الکترونیکی نیاز به توافقنامه سطح خدمات دارند، عبارتند از :

۱۶-۲-۱- پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور

۱۶-۲-۲- درگاه یکپارچه تبادل اطلاعات سلامت (دیناس)

۱۶-۲-۳- سامانه‌های خرید خدمات سلامت

۱۶-۲-۴- سرویس یکپارچه تحلیل قواعد بیمه گردی سلامت (HICA)

۱۶-۲-۵- زیر ساخت کلید عمومی سلامت

تبصره ۱: نهایی سازی تفاهمنامه سطح خدمات برای سامانه ها و سرویس های ماده ۱۱ به پیشنهاد مرکز فلاؤ وزارت در کمیته راهبری کشوری استقرار نسخه الکترونیکی صورت می گیرد.

تبصره ۲۵: کمیته راهبری کشوری مسئول نظارت و اجرای تفاهمنامه سطح خدمات است.

۱۷- پشتیبانی و پاسخگویی

به منظور پاسخگویی بهینه در تمامی فرایندها و سامانه‌های مربوط به طرح نسخه الکترونیکی من باید درگاه یکپارچه پاسخگویی طرح نسخه الکترونیکی توسط سازمان‌ها و نهادهای خرید خدمات سلامت و وزارت همراه با زیر مجموعه‌های آن شامل مرکز فاوا وزارت، سازمان غذا و دارو و سایر نهادهای مشمول ماده ۳ شکل گیرد. این درگاه از پتانسیل‌های موجود در سازمان‌ها و دستگاه‌های باد شده به گونه‌ای استفاده من نماید تا فرایند یکپارچه پاسخگویی تلفنی (CallCenter) و ارتباط با مشتری (CRM) فراهم گردد.

۱۸- ملاحظات حقوقی

ماده ۱: هر پزشکی که در بستر الکترونیک خدمت ارائه می‌دهد، باید کارت عضویت هوشمند را دریافت کند تا سند یا نسخه الکترونیکی که تجویز می‌گند، مورد قبول واقع شود.

ماده ۲: در صورت قطع سیستم تجویزگر، نسخه کاغذی با بازگرد مورد تایید است.

ماده ۳: با استفاده به قانون حمایت از مصرف کنندگان، مراکز نسخه پیچی با درخواست بیمه شده ملزم به ارائه فاکتور خدمات با شناسه شباند هستند.

ماده ۴: سوه استفاده از اسناد و افشار اطلاعات محترمانه مطابق ماده ۶ منشور حقوق بیمار ایران مصوب ۱۳۸۰ وزارت و ماده ۶۴۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ در نسخه الکترونیک مشمول قوانین مجازات اسلامی است.

پیوست ۱

شرح وظایف و زمانبندی مرتبط در طرح نسخه الکترونیک

جدول ١ - شرح وظائف وزراراتها في تنفيذ مخطط دعم طبع نسخة الكترونیك

ردیف	نام و نکات	تاریخ شروع	تاریخ پایان	اخصا	سازمان	جهد
۱	۵-۱- برق‌گزی و نگهداری اقلال بازیابی خودها املاک استهانی به شکل سایر سازمان‌های سپاه گرایانه و کمکی در جواهه استهانی و سپاهی	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	سازمان پست سپاه	۵
۲	۵-۲- سازمان سلامت ایران درینه می‌شود	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	سازمان سلامت ایران	۵
۳	۵-۳- معاونت درمان و ازارت مشهور بازیابی هفت مراکز مردمی و اقلال به سام	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۰۰/۰۶/۰۱	معاونت درمان و ازارت	۵
۴	۵-۴- از اله استهانیها و رفع‌خطایی بالشی جهت تقویت دستورالعمل‌های خبره راهبردی از اله چارچوب اقام از اله کشکل و مراکز به راهب استهانیها طرح نسخه اکتوبریک با هشکاری سازمان نظام پژوهشی	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	معاونت درمان و ازارت	۵
۵	۵-۵- سازمان پست و ازارت مشهور بازیابی هفت مراکز مردمی و اقلال به سام	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	معاونت پست و ازارت	۵
۶	۵-۶- از اله استهانیها و رفع‌خطایی بالشی جهت تقویت دستورالعمل‌های خبره راهبردی از اله چارچوب اقام از اله کشکل و مراکز به راهب استهانیها طرح نسخه اکتوبریک با هشکاری سازمان نظام پژوهشی	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	معاونت پست و ازارت	۵
۷	۵-۷- سازمان پست و ازارت مشهور بازیابی هفت مراکز مردمی و اقلال به سام	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	معاونت پست و ازارت	۵
۸	۵-۸- سازمان غذا و دارو مشهور بازیابی هفت مراکز مردمی و اقلال به سام	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	۱۳۹۷/۰۶/۲۷	سازمان غذا و دارو	۵

ردیف	نامه	سازمان	تاریخ امدادات	تاریخ شروع	تاریخ پایان	هشدارهای اندیشه
۱۴	۱۴-۱- ملکی نام فخر راهی سنه التکریتی طاری گواص از مرکز فلوا وزارت دیگات و علیه کپاچ مسلط فی برای نیازی لعلات شرکت های خصوصی و استارت‌ها با دینامیزم کم فلوا وزارت	شرکت های خصوصی و استارت‌ها	۱۳۹۶/۰۷/۰۱	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	شرکت های خصوصی و استارت‌ها
۱۵	۱۵-۱- شرکت های خصوصی و استارت‌ها	شرکت های خصوصی و استارت‌ها	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	شرکت های خصوصی و استارت‌ها
۱۶	۱۶-۱- شرکت های خصوصی و استارت‌ها	شرکت های خصوصی و استارت‌ها	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	۱۳۹۶/۰۷/۰۲	شرکت های خصوصی و استارت‌ها

